

JUSTITISMINISTERIET

Folketinget
Social- og Indenrigsudvalget
Christiansborg
1218 København K
DK Danmark

Dato: 14. februar 2020
Kontor: Forebyggelseskontoret
Sagsbeh: Mette Riis Nielsen
Sagsnr.: 2020-0032/36-0023
Dok.: 1368063

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 242 (Alm. del), som Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. januar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Torp (SF).

Nick Hækkerup

/

Susanne Lehrer

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 242 (Alm. del) fra Folketingets Social- og Indenrigsudvalg:

”Hvad er ministerens kommentar til artiklen ”Ankestyrelsen finder fejl i ni ud af 26 anbringelser foretaget af Ungdomskriminalitetsnævnet” i dagbladet Information d. 13. januar 2020, og vil ministeren især svare på

– hvad ministeren helt konkret vil gøre for at nedsætte antallet af fejlbehæftede afgørelser i nævnet?

– om ministeren mener, at nævnet er kommet til at virke efter sin hensigt og ikke i alt for høj grad er kommet til at lægge vægt på straf fremfor en social og sammenhængende indsats i forhold til de unge?

– om ministeren vil styrke det socialfaglige islæt i nævnet, så de unge bliver mødt med den rigtige sammenhængende sociale indsats?”

Svar:

1. Jeg har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Ungdomskriminalitetsnævnet, der har oplyst følgende:

”1. Det følger af lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet § 1, at Ungdomskriminalitetsnævnet skal fastlægge målrettede individuelle forebyggende indsatser for børn og unge, og at indsatserne skal fastlægges for barnets eller den unges bedste, være helhedsorienterede, bygge på barnets eller den unges egne ressourcer og tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering af barnets eller den unges og familiens forhold. Barnets eller den unges synspunkter skal altid inddrages med passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed.

Et barn eller en ung henvises til Ungdomskriminalitetsnævnet på baggrund af kriminalitet. Dette er således altid årsagen til, at et barn eller en ung får sin sag behandlet i nævnet. Ungdomskriminalitetsnævnet tager ikke stilling til skyldsspørgsmålet.

Ved Ungdomskriminalitetsnævnets behandling af sagerne vurderes det, hvilke tiltag der skal iværksættes med henblik på, at barnet eller den unge kommer i travsel og ikke begår kriminalitet i fremtiden.

Nævnet kan træffe afgørelse om straksreaktioner og forbedringsforløb, hvor der blandt andet som led i forbedringsforløbet kan træffes afgørelse om anbringelse uden for hjemmet. Nævnet kan også beslutte, at der ikke skal fastsættes foranstaltninger. Afgørelsen træffes på baggrund af alle de oplysninger om barnets eller den unges personlige og sociale forhold, som den kommune, der er ansvarlig for den pågældende, har tilvejebragt, ligesom de oplysninger, der fremkom-

mer under nævnsmødet, herunder ved dialog med barnet eller den unge, inddrages.

2. Ungdomskriminalitetsnævnet har i 2019 truffet afgørelse i omkring 600 sager samt i omkring 50 sager, hvor nævnet tidligere har truffet afgørelse (genoptagelsessager), herunder afgørelser om ophør eller ændring af foranstaltninger i forbedringsforløb, afgørelser om ændring af anbringelsessted, genbehandling af afgørelser om tvangsanbringelse inden for en af nævnet fastsat frist mv.

Nævnet har i 2019 truffet afgørelse om anbringelse som led i et forbedringsforløb af et barn eller en ung i omkring 150 sager. Heraf er der i omkring 60 sager truffet afgørelse om anbringelse uden samtykke (tvangsanbringelse). Der er også et antal genoptagelsessager, der omhandler anbringelse.

Det bemærkes, at de ovenfor angivne tal er behæftet med nogen usikkerhed.

3. Det er kun de mest indgribende afgørelser om anbringelse samt afgørelser i forbindelse med anbringelse, som i medfør af lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet § 55 kan indbringes for Ankestyrelsen.

Foranstaltningerne om anbringelse, som Ungdomskriminalitetsnævnet kan træffe efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, svarer til de foranstaltninger, som kommunerne og børn og ungeudvalgene kan træffe efter lov om social service. En stor del af de afgørelser om anbringelse, som Ungdomskriminalitetsnævnet træffer, vedrører børn og unge, som allerede er anbragt efter afgørelse truffet i medfør af lov om social service. Der er således flere snitflader mellem de to regelsæt, som der har været anledning til at tage stilling til.

Af de 26 sager, der er refereret til i Information, har Ankestyrelsen i ni sager truffet afgørelse om at ophæve eller ændre i hele eller dele af nævnets afgørelse. I 12 sager har Ankestyrelsen stadfæstet nævnets afgørelse. I fem sager har Ankestyrelsen ikke truffet afgørelse i anledning af klagen, idet denne er blevet trukket tilbage.

I to af de sager, hvor Ankestyrelsen har ophævet nævnets afgørelse, vurderede Ankestyrelsen, at nævnet ikke havde haft grundlag for at træffe afgørelse om anbringelsen. I fem sager har Ankestyrelsen ophævet afgørelsen af formelle grunde, herunder i fire sager som følge af, at nævnet ikke havde taget stilling til, om betingelserne for ændring af anbringelsessted var opfyldt, og i en sag som følge af, at det ikke var tilstrækkeligt dokumenteret, at den unge og den unges far var blevet spurgt, om de ville give samtykke til en undersøgelse på institution. I én sag har Ankestyrelsen stadfæstet afgørelsen om anbringelse, men ændret afgørelsen om fristen for, hvornår nævnet på ny skal tage stilling til anbringelsen. Endelig har Ankestyrelsen i én sag

ændret nævnets afgørelse om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke til anbringelse uden for hjemmet med samtykke.

4. De afgørelser, som Ankestyrelsen har truffet som klageinstans for Ungdomskriminalitetsnævnet, herunder særlige læringspunkter, bliver videreformidlet til nævnets formandskab, der består af alle dommerne i nævnet, samt til nævnets koordinationsudvalg.

Videreformidling til dommerne af særlige læringspunkter fra Ankestyrelsens afgørelser er i sommeren og i efteråret 2019 sket henholdsvis på skrift og på et møde i formandskabet. Siden september 2019 har dommerne løbende fået tilsendt alle Ankestyrelsens afgørelser i anonymiseret form.

Koordinationsudvalget er blevet orienteret om Ankestyrelsens afgørelser og tiltag i forbindelse hermed på møder i udvalget i henholdsvis juni og september 2019. Referater fra møder i Koordinationsudvalget er udsendt til alle nævnsmedlemmer.”

2. Det fremgår af Ungdomskriminalitetsnævnets udtalelse, at Ankestyrelsen i 2 klagesager vedrørende tvangsanbringelse fra nævnet har vurderet, at nævnet ikke har haft grundlag for at anbringe barnet eller den unge. I yderligere 5 sager har Ankestyrelsen ophævet nævnets afgørelse af formelle grunde, mens Ankestyrelsen i 2 sager har ændret nævnets afgørelse af andre grunde.

Det er indgribende og af stor betydning for det enkelte barn eller den enkelte unge, når der træffes afgørelse om tvangsanbringelse. De implicerede myndigheder skal derfor gøre, hvad der står i deres magt for at sikre, at anbringelse altid sker på et korrekt og fyldestgørende grundlag.

Jeg har noteret mig, at nævnet har videreformidlet alle afgørelser, som Ankestyrelsen har truffet som ankeinstans for Ungdomskriminalitetsnævnet, til dommerne i nævnet og til nævnets koordinationsudvalg som særlige læringspunkter.

3. Ungdomskriminalitetsnævnet består af en repræsentant fra kommunen, en politiansat og en dommer. Afgørelser i nævnet træffes på baggrund af oplysninger om barnet eller den unge, som er tilvejebragt af den ansvarlige kommune, og efter indstilling fra kommunen med forslag til sagens afgørelse. Det er også kommunen, der fremlægger sagen på nævnsmødet.

Når Ungdomskriminalitetsnævnet har fastsat en foranstaltning, fører ungekriminalforsorgen tilsyn med, om foranstaltningen efterleves. Ungekriminalforsorgen har fortalt, at de får positive tilbagemeldinger fra børn og unge,

der har været igennem nævnet. Børnene og de unge oplever, at der kommer noget struktur på hverdagen, der ikke har været før.

De foreløbige erfaringer fra Ungdomskriminalitetsnævnet giver mig ikke anledning til at overveje ændringer i nævnets sammensætning.

På lidt længere sigt skal der iværksættes en evaluering af ungdomskriminalitetsreformen. I den forbindelse vil der blive set på Ungdomskriminalitetsnævnet, herunder med hensyn til afgørelser om anbringelser.